

LAMENTUM LACRYMABILE

Super his qui in expeditione Jerosolymitana diversis mortibus, justo quidem, sed occulto
et inscrutabili Dei judicio interierunt

(MARTEN. *ibid.*, ex ms. Aquicinctensi.)

Jerusalem, luge, medio dolor orbis in orbe
Mollia commuta cilicio cinere,
Funde Sion lacrymas, et vos confinia terræ,
Pulvere sparsa genas, inclyta terra, dole.
Regna, tribus, gentes olim subvertere nosti.
Heu! modo gaudet atrox gens tua colla teri
Quanta subegisti loca, castra, duces alienos,
Ecce subacta premi cernis ab hoste tuos.
Vox crucis intonuit, terras fretumque repletur,
Vox crucis innumeros traxit ad arma viros,
Occubuere duces, periit collectio plebis
Multa super numerum sicut arena maris.
Pigra pusilla prius, sed nunc armata triumphis
Imperiis curvat gens loca sancta suis.
Gallia, mater, honor, primatus, gloria, splendor,
Imperii, regni, militiæ, populi.
Dic ubi prompta manus, vigor, atque potentia, vir-
[tus?
Corruit ecce tuus nobilis ille status.
Fama silet, tua doxa ruit, blasphemia surgit.
Olim sparsus honor, nunc fit ubique dolor.
Fræcones siluere crucis, tuba perstrepit hostis.
Nocte subacta dies perfidiaque fides.
Arcta fames, diuturna sitis, violentior hostis,
Vobis, Francigenæ, causa fuere necis.
Et tu fraude nocens Constantinopolis exlex,
Spondens obsequium, munera, robur, opes,
Claudis aquas, populoque negas venalia terræ,
Deficiuntque sibi, peste, labore, fame :
Arté, dolo, subicis, gladio subjecta peribis.
Te manet immanis plaga, ruina gravis.
Vos Sarraceni, gens improba, sævior hostis,
Vos Arabes, Turci, gens inimica crucis ;
Perfida, plena dolo, ritu polluta profano,
Mersa lacu scelerum, sordida fece, luto.
Quæ spes, quæve tuas acuit fiducia vires?
Ut cruce signatos perdere non dubites?
Mos tibi, mos subici, succumbere, cedere Francis,
Accelerare fugam, signa timere crucis.
Nunc spoliis locuplex, fera cæde, superba trium-
[phis,
Laurea certa refers, hostis in hoste furis.
Hos tormenta pati compellis, vincla, labores :
Horum strage truci fœda cruore mades.
Te furor exacuit, movet ira, superbia tollit.
Subdita colla premis, fortia facta teris.
Hostibus insultas, gratanter humum pede pulsas
Proh dolor! o facinus! proh pudor! imo nefas!

A Corrugas nasum, garrisque movesque cachinnum.
Pascere hostili sanguine more canum.
Ecce dies, inquis, jucunda, serena, salubris,
Regno Francorum tristis, amara, gravis.
Quis furor? Unde tibi plebs cœca quod invaluisti
Vis tua constat in hoc nulla, sed ira Dei.
Francia crux Arabum, victrix alienigenarum,
En ubi fama prior, nomen et imperium?
Ferre turris eras, gens insuperabilis hosti,
Ecce jaces volucris præda rapina cani.
Vis invicta, tenax vigor, inconcussa potestas,
Ut quid et unde ruis, quæ decus orbis eras?
Restat ut ipsa fide respices, speque resurgas.
Respirare pium, surgere nolle nefas.
Gallia fortis eram, gladioque manuque potenti,
B Nunc exhausta premor, cogor ad ima teri
Olim tuta, potens, et inexpugnabilis hosti,
Nunc infirma ruens, vincor ab hoste truci.
Pulchra, placens, opulenta, vicens, præclara trium-
[phis,
Gens mea fœda jacet, spreta, subacta malis.
Destituuntur agri, regiones, oppida, vici,
E quibus indigenæ disperiere mei.
Flet domus orba viro, lactens patre, sponsa marito,
Mœret in exilio plebs mea pressa jugo.
Hei mihi! terra ferax, species, opulenta, robur,
Aret, fuscatur, deperit, obruitur.
Mater ovans pridem, concepi feta dolorem,
Alvo tensa gravi, parturiens peperit.
C Sunt mea progenies lamenta, querela, dolores ;
En mea præ lacrymis intumuit facies.
Hei mihi! quos genui prædo rapit, advena tollit ;
Heu pressura gravis, crux mihi, poena meis.
Lux abit, umbra subit, pietas dolet, ira superbit.
Dulce datur felli, jusque sacrum sceleri.
Fasque ruit surgitque nefas, nova miraque pestis
Mitibus asperitas obviat, ira piis.
Vulpes erumpunt, mures nova cornua sumunt,
Dum leo rugit edax, agnus, ovisque tremunt.
Parthus, Medus, Arabs, insultat, provocat, urget,
Sibilat ore, fremit dente, movetque caput.
Sibilus opprobrium, fremitus magis exprimit iram,
Motio derisum ; quid sequar, aut quid agam?
Regis honor, populique vigor, reverentia cleri,
D Pontificalis apex cogitur arcta pati.
Ordo sacer, gradus inferior, cuneus popularis,
Infinita cadunt millia mille modis.
His negat hostis iter, callisque reflexus et asper

Hos male torquet hiems, æstus et aura nocens.
 Fraus inimica premit, furor afflicto, ira fatigat.
 Pulsat acerba lues, plangens ubique sonat
 Carnibus esuries vesci compellit equinis :
 Fossam cogit humum lambere sicca sitis ;
 Virque virum carnemque caro vorat, hostis hostem
 Pascit et illicitis proh dolor ! ingluviem.
 Si quid habet fugiens ætas infirma relinquit,
 Pauper egenus opes, fortior arma legit.
 Victa labore fugæ, gravis, anxia, tarda senectus
 Offert se gladiis, jungit utrasque manus.
 Pars consumpta fame, pars intolerabili
 Exhalant animas aere, tabe, siti :
 Fortis et incolumis trahitur, trahitur vagus, exsul
 [et exlex,
 Morbidus in gladio corrumpit atque senex ;
 Corpora cæsa locis inhumata jacent inaquosis,
 Esca volatilibus sparsa relicta feris.
 Pauca teguntur humo, sanguis terraque marique
 Diffluit, arva madent, inficiuntur aquæ,
 Lingua silet, mala juncta malis, neque tot capit
 [auris :
 Singula nosse dolor, cuncta referre labor.
 Gallia mater in his doleo, mihi condolet orbis,
 Tot queror acta mihi damna, Deumque pati.
 Sanctis, Christe, locis, mons, murus, dextera, tur-
 [ris
 Da spem, confer opem, respice probra crucis.
 Ne super hoste diu ferus ille superbiat hostis,

A Sed fracto cornu sentiat arma crucis.
 Gloria Francorum dudum concepit honorem,
 Sed gravis in partu peperit, peperitque dolorem.
 Res miranda fuit, cum gloria culmen honoris
 Parturiendo ruit, sit gloria causa doloris.
 Parturiunt montes, peperitque superbia mures.
 Mons cadit, alta ruunt, pereunt in sanguine plures.
 Ad nihilum redit esuriens exercitus iste,
 Abluc nostra Deus, et munda crimina, Christe,
 Græculus esuriens nos destruit esuriendo,
 Nos rapit et vastat manus aspera percutiendo.
 Græculus arte, fame, nos destruit esurientes,
 Et Parthi gladio devastant deficientes.
 Dumque famem patimur, hostes sentimus iniquos.
 Deficiente cibo, paucos reperimus amicos.
 B Fallitur ex toto gens incluta pane remoto.
 Gloria Francorum, timor hostis, et arma tuorum,
 Gens pia, plebs celebris, quondam famosa trium-
 [phis
 Nunc Danaum malefisa dolis, ferrumque famem-
 [que
 Immerito sentis, satiantur et hostibus hostes.
 Quis modo gaudebit ? Ego non, dum Gallia flebit.
 Gallia tota dolet, et ego, gens impia gaudet,
 Gaudet et exultat, dum tantis viribus instat.
 Gens mala Parthorum, populi fera turba Medorum,
 Imperium vitæ vendunt et emunt Elamitæ.
 Gloria flere potest, non nobis gloria prodest.
 Gloria cum luctu teritur, quasi flos sine fructu.

DE PRIMORDIIS

ET INVENTIONE SACRÆ RELIGIONIS JEROSOLYMORUM.

(*Monasticon Anglic.*, t. II, p. 489, ex veteri ms. penes Gilbertum North, armigerum, an. 1652.)

Maxima inter plerosque hactenus dubitatio fuit, C libertatem, populus proclamasset, ingentia bella a unde et a quibus Hosp. Ierosolymorum primordium finitimis regibus cum Iherosolimis gesta sunt. Tandem, volente Domino, cum Machabeus urbem, sumpserit. Quidam vana sompnia ingerentes deliramenta potius quam veritatem confinxisse videntur; arcem, et templum de prophanatis gentium manibus vendicasset, et ad bellum iterum gerendum veteres enim historias longissime ab invicem separatas, composito quodam glutineo conjunxerunt. exeundum esset, prius compositis in urbe Jerosolima rebus, magna manu in hostes Machabeus Quorum vanas fabulas hoc loco mihi referre cura profectus est. Cumque multi de populo Dei ferro non est; sed ad rei veritatem, id quod de sacris cecidissent, multique vulneribus debiles facti essent, Machabeus in urbe Iherosolimitana, xenodona, hoc est pium locum et debiliu constituisse dicitur; cui loco ingentes argenti et auri dragmas, ad expiandas defunctorum animas transmisit; ibique, ut miserabilibus receptaculum, et defunctis piaculum constitueretur, imposterum de-

Sacram Jerosolymorum religionem ita principium habuisse reputo : Cum exactis, mortuo Alexandrio Philippo Macedonum rege, de urbe Jerusalem prophanis gentibus Machabeorum opera ad a. p. et